

El president colombià Andrés Pastrana (a la dreta), en la presentació del vídeo de la primera trobada que va tenir amb un cap militar de les FARC, Jorge Briceno (a l'esquerra, al televisor), el passat 9 de juliol. En la mateixa cita, Pastrana també es va trobar amb el líder de les FARC, Manuel Marulanda 'Tirofijo'.

Colòmbia, obre el camí de la pau?

L'inici de les converses entre el govern colombià i la guerrilla de les FARC, el grup insurgent actiu més antic del planeta, és un primer pas en el camí de reduir la violència i les injustícies socials en un dels països del món on n'hi ha més.

Colòmbia camina cap a la pau. Les converses iniciades a San Vicente de Caguán entre representants del govern i la guerrilla més antiga del continent, les Forces Armades Revolucionàries de Colòmbia (FARC), són el pas més important fet fins ara en la solució d'un llarg conflicte que ha causat mi-

lers de morts i l'èxode d'una part de la població.

Els dos actors principals de la negociació, el president Andrés Pastrana i el líder guerriller Manuel Marulanda, el mític "Tirofijo", van arribar a la taula de negociacions enfortits. Pastrana, en lluna de mel amb els Estats Units, és elogiat pel seu coratge

a l'hora d'impulsar el procés de pau, encara que sigui fent importants concessions a la guerrilla. "El triomf va ser determinat per la seva arriscada entrevista amb Tirofijo, la qual molts no vàrem dubtar a aplaudir perquè era el símbol de la confiança que feia falta per a obrir novament el camí de la pau", va escriure el pe-

riodista Iván Nicholls al diari *El Espectador*.

Tan bon punt va saber que havia guanyat al liberal Horacio Serpa en les eleccions presidencials de fa sis mesos, Pastrana se'n va anar a la muntanya per reunir-se amb Tirofijo per demostrar que la pau seria un dels eixos de la seva gestió. Aquest pas, no el podia fer el seu predecessor, el liberal Ernesto Samper Pizano, perquè es trobava desprestigiada políticament arran de les acusacions d'haver rebut diners del narcotràfic per a la seva campanya electoral. Endemés, tampoc no gaudia de les simpaties dels nord-americans, que fins i tot li van negar el visat d'entrada al país.

La feblesa de Samper va beneficiar les dues guerrilles, les FARC i l'Exèrcit d'Alliberament Nacional (ELN), que van estendre els seus dominis per bona part del país. Al mateix temps, els paramilitars, abonats per l'exèrcit i finançats pels terratinents i ramaders amenaçats pels insurgents, van ocupar extenses zones i van participar en matances de camperols sospitosos de simpatitzar amb la guerrilla.

"Tirofijo" pot estar també satisfet. Després de passar més de

quaranta anys amb el fusell a coll per la selva i la muntanya colombianes, ha aconseguit un reconeixement polític de les FARC. Prova de la fortalesa d'un moviment de més de deu mil homes disciplinats i desplegats en més de cinquanta fronts és que Pastrana va acceptar la majoria de les condicions per a començar les converses de San Vicente del Caguán. "Fer la pau en guerra és complicat i difícil. Crec que donem tot el que podem per consolidar aquest procés de pau", es queixava Pastrana a final d'any. En parlar de pau en guerra, el president es referia al fet que la guerrilla s'havia negat a decretar un alto el foc en els combats.

Cop contra les Autodefenses. Per demostrar que no pensaven gens a deixar les armes, les FARC van fer dues ofensives espectaculars, la setmana abans de començar el diàleg, l'una contra els paramilitars i l'altra contra l'exèrcit. La primera va ser al nord de Medellín, al Nudo de Paramillo, on les Autodefenses Unides de Colòmbia (AUC) tenien un campament estratègic. En els combats, en els quals van participar més de mil guerrillers, va morir "El Alemán, el braç dret

del cap de les Autodefenses, Carlos Castaño, i el comandant Esteban, de l'ELN, que van confondre amb Castaño en el moment de la incursió.

El Nudo del Paramillo va ser ocupat per les Autodefenses fa dos anys, en un repte de Castaño després d'assumir la direcció de les milícies arran de la mort del seu germà, Fidel. "Si les FARC

La convenció nacional dels 'elenos'

Mentre les FARC i el govern preparaven les converses de San Vicente del Caguán, l'altre grup insurgent, l'Exèrcit d'Alliberament Nacional (ELN), es desdèia del propòsit de convocar una convenció nacional de pau el 13 de febrer, que havia de congregar uns dos-cents representants de la societat civil colombiana. En una entrevista a Radionet, Nicolás Bautista Gabino, líder del moviment castrista, va anunciar que negociaria amb el govern el lloc on es faria la reunió, que hauria de ser "desallotjat" de militars i policies colombians. "La cosa més important és que hi hagi garanties de seguretat per als participants en la convenció", va proclamar Gabino, comandant màxim de l'ELN des de la mort, fa uns mesos, del capellà Pérez, carismàtic sacerdot d'origen aragonès que havia dirigit el moviment amb fermesa durant anys.

Gabino va descartar un alto el foc en els combats perquè "no es donen les condicions. (...) He de ser franc, sincer i objectiu, perquè no volem generar expectatives que no corresponen a la realitat". Els *elenos* es queixen de l'ofensiva dels paramilitars, que acusen de ser un instrument de l'exèrcit, i de la paralització del diàleg amb el govern, després de les prometedores converses de Munic, tinguades fa uns mesos.

L'ELN es finança amb els diners aconseguits mitjançant el segrest de terratinents i l'extorsió de companyies petroleres en canvi de no cometre atemptats contra les seves instal·lacions. Unes activitats que no susciten problemes de consciència als *elenos*. Ben altrament, Gabino va confirmar que els segrests continuarien perquè formen part de la "política tributària" del moviment amb la finalitat de nodrir-se econòmicament. A. C.

Voluntari de les FARC a l'àrea desmilitaritzada de La Machaca, el passat 30 de novembre. El govern de Colòmbia ha tret els seus militars i policies de la zona on es fan les converses de pau i que abarca 42.000 km².

**FES-TE
MOSSO D'ESQUADRA**
Professió de futur, professió de servei

**765
PLACES**

13a. convocatòria de proves selectives per a l'ingrés a la Policia de la Generalitat

Telèfon d'informació
902 29 28 27
Adreça d'Internet:
<http://www.gencat.cat/mossos>
Fins al
28 de gener.

Generalitat de Catalunya

perden la guerra a l'Urabà, és el principi de la fi de l'organització", va pronosticar Carlos Castaño. Als departaments d'Urabà, Córdoba i Antioquia, força rics, s'hi han implantat les autodefenses aquests últims dos anys, guanyant terreny a les FARC i a l'ELN a còpia de terror. Segons un informe de l'Institut Popular de Capacitació, les autodefenses van fer desaparèixer 455 persones a Antioquia entre els anys 1996 i 1998.

El segon enfrontament important va ser per casualitat, al departament d'Arauca, quan un batalló de l'exèrcit va topar una unitat de les FARC que escortava una avioneta amb una tona de droga. Els combats i el bombardejament aeri d'una localitat per l'exèrcit van causar una vintena de morts, la majoria nens. Un altre atac es va descabdellar a Nutibara, a Antioquia, ocupat per unes hores per les FARC. "No tenim homes ni mitjans suficients per a respondre a atacs de cent o dos-cents guerrillers", va admetre el general Alfredo Salgado.

Mentre arribaven les notícies dels combats, el govern complia la principal exigència de "Tirofi-

La guerrilla ofereix als Estats Units d'eradicar els cultius de coca

Les FARC van oferir al govern dels EUA de col·laborar en l'eradicació dels cultius de fulla de coca a les zones sota el seu control. La proposta fou presentada en la sorprenent reunió de San José de Costa Rica de fa un mes, coneguda només uns dies abans de l'inici del diàleg de San Vicente del Caguán.

Segons Raúl Reyes, representant de les FARC a la reunió de Costa Rica, la seva organització va convidar el govern nord-americà a visitar els cultius de coca, rosella (de què s'extreu la base de l'heroïna) i marihuana amb la finalitat que coneguessin els camperols que viuen en aquelles zones. El dirigent guerriller va reconèixer que els cultius podien ser eradicats en menys de cinc anys. "Les FARC poden contribuir amb la seva experiència a fer que els camperols emprenguin una nova forma de subsistència, però sempre que l'estat es comprometi a donar-los suport econòmic per combatre les injustícies socials", va declarar.

La reunió, reconeguda per Washington, va disgustar alguns sectors del govern nord-americà, que creuen que és una contradicció parlar en secret alhora que es formalitzava amb el president Pastrana una generosa ajuda per combatre el narcotràfic. No fa gaire Washington va concedir a Bogotà 1.300 milions de dòlars per modernitzar l'exèrcit i crear una unitat antinarcòtics, que entrenaran oficials nord-americans. "Si s'inverteixen tants dòlars en l'exèrcit de Colòmbia és per una causa definida: derrotar les FARC en el camp de batalla, no fer-li concessions que podrien enfortir-la políticament o en el seu negoci del narcotràfic", va declarar un diplomàtic nord-americà.

El mateix sots-secretari d'Estat per Amèrica Llatina, Peter Romero, va assegurar que els EUA no estaven disposats a permetre la creació d'una Farclàndia. Preocupa la diplomàcia nord-americana l'enfortiment de les FARC, que aconsegueix anualment 500 milions de dòlars per la protecció del comerç de cocaïna i heroïna. A. C.

jo" per a les negociacions: el "desallotjament" de cinc municipis. D'aquesta forma quedava en mans de la guerrilla, sense representants de les forces de seguretat, una extensió de 42.000 km². A San Vicente del Caguán, els guerrillers, amb uniforme o de civil, controlaven els preparatius de la reunió. Fins i tot, revisaven els passatgers dels avions que arribaven al petit aeroport. Els avions de transport Hèrcules de la força aèria colombiana no escapaven a aquest control, en una escena xocant, però que demostrava que el territori era de les FARC.

Les negociacions es preveuen llargues. Després de l'impactant escena inicial, amb representants de països estrangers, del govern, de les forces polítiques i de la societat civil, es discutiran els greus problemes de Colòmbia, especialment les profundes desigualtats socials, els 500 militars que hi ha en mans de la guerrilla, el paper de l'exèrcit, el desmantellament dels paramilitars i les garanties de transformació de les FARC en força política.

Antoni Castel

BANCAIXA

De l'11 al 17 de gener

AGENDA

11 Dilluns *Presentació de llibre*

"El papel de las regiones en la Unión Europea".

Directors: Vicente Martínez-Pujalte López. Guillermo Martínez Casañ.

José María Robles Fraga.

Sala Ausiàs March a les 20 hores.

12 Dimarts *Mediambientals*

Ciclo: *Economia Ecològica.*

"La Economía Ecológica como ciencia postnormal".

Silvio Funtowicz.

Matemàtic i filòsof.

Sala Sorolla a les 19'30 hores.

13 Dimecres *Presentació de cicle*

Ciclo d'excursions i Premi Cavanilles 1999.

"Redescobrir Cavanilles".

• Presentació del i ciclo *"Redescobrir Cavanilles".*

J. Soler Carnicer. Rafael Cebrían.

• Projectió audiovisual *"Els paisatges de Cavanilles".*

Francesc Jarque.

En col·laboració amb el Centre Excursionista de València.

Sala Ausiàs March a les 20 hores.

 CENTRE CULTURAL
Plaza de Tetuán, 23. Tel. 96 387 68 64. Valencia

www.bancaja.es